

Het gezin Isaac Philipson, Schutstraat 21 Hoogeveen.

Rabbi Isaac Philipson.

Foto: Geheugen van Drenthe.

Isaac is geboren op 14 juni 1902 in Den Bosch als zoon van Elias en Rika Philipson-Waisel. Isaac wordt godsdienstleraar en op 24 november 1929, op sabbat, is hij geïnstalleerd als rabbijn in Hoogeveen door opperrabbijn Tal uit Utrecht. Rabbi Philipson is leraar van een, voor zijn tijd, vrij grote Joodse gemeente. Na de Eerste Wereldoorlog bloeit de economie weer op in heel Nederland behalve in de provincies Groningen en Drenthe. In veel Drentse gemeenten worden werkverschaffingsprojecten en crisiscomités opgericht. Isaac is als rabbi ook lid van het plaatselijke crisiscomité.

Hij leert Selina (Lien) Simons uit Coevorden kennen en zij besluiten te trouwen. Lien is geboren op 7 juni 1932 in Gees als de oudste van drie dochters van Jacob en Saartje Simons. Lien volgt in Coevorden het vervolgonderwijs en in juli 1929 slaagt zij voor haar akte-examen L.O. op de Rijks Kweekschool. Nog dezelfde maand wordt zij benoemd tot lerares aan de O.L.S. in Gees. Op 7 juni 1932 trouwen Isaac en Selina in de synagoge te Coevorden. Lien vervult vanaf dat moment de taken van huisvrouw en moeder, maar ook die van de vrouw van een rabbijn

worden van haar verwacht. Samen krijgen zij twee dochters, Rika Sara, geboren op 25 april 1933, en Sarah Elina, geboren op 25 juni 1934, beiden in Hoogeveen. De meisjes gaan in Hoogeveen naar de lagere school en op woensdag en zondagmorgen volgen zij lessen in het Hebreeuws, Joodse geschiedenis, Joodse feestdagen, etc. op de Joodse-school.

Isaac is een gedreven en conservatieve rabbijn. Veel Joodse zakenmensen houden hun bedrijf op zaterdag open om de niet-Joodse inwoners van Hoogeveen de gelegenheid te geven om ook bij hun inkopen te doen. Isaac protesteert hier fel tegen. In een open brief in 1934 roept hij zijn gemeenteleden op om op Joodse feestdagen de zaken gesloten te houden en zo naar buiten de Joodse gemeenschapszin te tonen. Hij verzet zich tegen de liberalisering binnen de Joodse gemeenschap. Tijdens de Duitse bezetting van Nederland, ontkomt Isaac aan de Joodse werkkampen, maar hij vertrouwt de Duitsers niet meer en voordat de bezetter in de nacht van 2 op 3 oktober alle Joden weg voeren uit Hoogeveen en de synagoge in bezit nemen, haalt Isaac de heilige boekrollen, de sjofar en andere voorwerpen voor de eredienst uit de synagoge en brengt ze ergens anders onder. Waar is niet bekend. Samen met de Joodse inwoners van

Hoogeveen worden rabbi Isaac Philipson, zijn vrouw Lien en hun twee jonge kinderen, Rika Sara en Sarah Elina, afgevoerd naar de Duitse vernietigingskampen. Isaac wordt bij Kosel uit de trein gehaald en tewerk gesteld in een van de nazi-werkkampen. Op 31 januari 1944 wordt hij ergens in Midden Europa vermoord. Hij is dan 41 jaar. Lien en de meisjes zijn bij hun aankomst in Auschwitz op 5 november 1942 vermoord. Lien is dan 33 jaar, dochtertje Rika Sara is 9 jaar en Sara Eline is 8 jaar oud. Het gezin van rabbi Philipson komt niet meer terug in Hoogeveen, maar zijn naam blijft wel altijd verbonden met deze plaats. Na de oorlog is een straat in Hoogeveen genoemd naar Isaac Philipson.

Isaac, Rika Sara, Sara Eline en Selina Philipsons-Simons. Foto: Joodsmonument.nl.